

Zpravodaj

LOUTKÁŘSKÁ CHRUDIM – 71. ROČNÍK

5. 7. 2022

5

Čemu čelí Karkulky

Všimla jsem si, že se na festivalu, zvláště v posledních dnech, objevilo hned několik inscenací s ústředním motivem hrdinovy nebo hrdinčiny cesty. Hobit, Medař, Nilas, Andréa... a taky všechny Karkulky, Jiřík z polárkovské Zlatovlásky nebo padesátiletá Princezna Rudy Hancvencla, která vytrvale vzdoruje oplzlému sousedovi, zatímco hledá svého dávno zbloudilého jednookého ženicha. Ti všichni musejí zdolat skutečnou hrdinskou cestu. Připomnělo mi to, jak důležitý a nosný je tento archetypální motiv z hlediska poznání. (A kognitivní vědci to mimochodem dokázali ve svých výzkumech. Vzorec „zdroj-cesta-cíl“ je jedním ze základních představových schémat, která uspořádávají naši každodenní zkušenost ve světě a strukturují naši mysl.) Do příběhu o hrdinově cestě vstupujeme zpravidla v momentě, kdy se nějaký životní úděl ocitl v chaosu, nerovnováze, nepořádku. Babička je třeba nemocná. Taková krize volá Karkulku na záchrannou pouť s bábovkou (v případě ostřejší babičky s rumem nebo vínem). Hrdinka se tak vytrhává ze svého každodenního života – loučí se s maminkou a chystá se na cestu lesem. Vydává se vstříc zkouškám, pokušením – nesejít z cesty,

nemluvit s cizinci. Průchod touto druhou fází představuje hrdinčinu iniciaci. Zahrnuje obvykle nejružnější překážky a dovádí hrdinku k nejzazšímu momentu krize – k jejímu úplnému zmizení, pozření vlkem. Zároveň ale přináší setkání s pomocníky (s Myslivcem), za jejichž asistence hrdinka nakonec zvládne svou pouť dovést ke zdárnému uzavření. Na jejím konci pak nebude stejná, bude vědět o něco víc, než věděla před ní. Už znovu nesejde z cesty a pokud ano, už nebude mluvit s vlkem. Dětské pohádky a další příběhy o cestovatelích, poutnících a dobrodruzích nám tu umožňují prožít dokonce několikrát za den krystalickou zkušenost proměny člověka. Pokud budeme brát celý festival jako pomyslnou cestu vlastního poznávání, vyzývám všechny: vzhůru do finíse! Třeba nám vyjeví ještě něco nečekaného, třeba pomůže sblížit generační póly, které vyhrězávají v některých ožehavých otázkách. Inspirativní předposlední festivalový den a mnoho síly do dalších cest!

Eliška Raiterová

Černá slepice

Přespolní, Vševely a Strakonice

Nebožtíci na stráži

V knize skotského divadelního recenzenta Marka Fishera Jak psát o divadle se píše, že divadelní kritika se vůbec nemusí omezovat na psanou recenzi, že jsou nejrůznější formáty od mluveného slova v rozhlasu přes twitterové statusy po udělení procent či hvězdiček. Po prvním zhlédnutí Černé slepice jsem na okamžik začal uvažovat o tom, že bych Fisherův seznam ještě rozšířil o fotorecenzi, kterou by v tomto případě tvořila fotografie mě, jak krčím rameny. Druhý den jsem se rozhodl zajít do divadla ještě jednou – a nakonec jsem schopný to pokrčení rameny alespoň verbalizovat a snad i trochu rozvést. Rameny krčím především proto, že se mi nedaří rozklíčovat, jaká je míra zamýšlené recese a (sebe)parodie. Po druhém zhlédnutí si myslím, že asi spíš vyšší, ale úplně jistě to nevím, takže z toho pro mě lezou dvě různé inscenace. Ta první je vážnou meditací nad pověrami jakožto fundamentem tradiční společnosti. Nad světem exaktnosti, který se poverám

(zdánlivě) přičít (jakkoliv žijeme v době, kdy se naopak ukazuje, že sebelepší vědecké poznání některé pověry převálcovat nedokáže). A taky nad strachem ze smrti, která se jako téma objevuje v jednotlivých pranostikách opakovaně. Těhle první inscenaci bych měl leccos vysloveně za zlé. V první řadě to, jak ledabyly zachází s mluveným slovem, a to jak s tím z nahrávky, tak tím živým. Podruhé jsem musel jít hlavně proto, abych se donutil zvuk vůbec vnímat, protože se jedná místy o fyzicky diskomfortní zážitek – což je v případě, že opravdu běží vážně o ono téma, myslím trochu problém, protože to, co se říká, je jeho dost podstatným nositelem. Jako problém nebo přinejmenším dost výraznou vlastnost věci potom vnímám jistou plochost: jednotlivé motivy se v poměrně povlovném tempu spíš střídají, než aby gradovaly, na konci se inscenace vrací k tomu, jak začínala... Jistě je to možný způsob výstavby, ale je

z toho vlastně spíš taková subverzivně meditativní podívaná, které škodí její zvuková nepřístupnost.

Ta druhá inscenace, kterou mi Černá slepice nabídla, má navíc rovinu (sebe)parodie experimentálního divadla – a jistá dosebezapouzdřenost (včetně těch špatně pochyťovatelných textů) vlastně hraje pro ni, na řadu jejích aspektů bych potom přistupoval snáz, kdybych o tom dostal zprávu dříve než během děkovačky.

V obou případech bych se asi ohrozoval proti hereckému provedení opilecké scény, která je svým vysloveně posunčínářským, klišovitým ztvárněním podroušenosti dokonale úmorná. A v obou případech bych byl uchvácený některými konkrétními obrazy (třeba olejový tanec celaskonů je nezapomenutelný).

Jenomže nevím, kterou diváckou cestou se vydat, a tak – uznale – zkrátka jen krčím rameny.

Michal Zahálka

Nemoci Černé slepice

Toto je můj pokus zaznamenat alespoň dojem, záblesk dojmu, z inscenace Černá slepice.

Černá slepice v polívce, černá slepice na mlíce, černé mlíko je slepice, černá slepice je rakovina pod polívkou – cože? Párty a barvičky. Když třikrát zapláče dítě, černá slepice zemře. Rakovinatá slepice skeptice pomůže. Smetou slepici v krabici a spojené nádoby propojí se podtlakem. Barvičky a konec!

Doufám, že jste z toho něco pochopili. Jestli ne, nevadí, máte zde prostor si to sami interpretovat podle záhadného klíče, který tu vlastně je i není. Nechápete, co se děje? Nevíte, co si máte myslet? Tak zhruba tak jsem se cítila po zhlédnutí Černé slepice. Absolutní neschopnost vyjádřit jakýkoliv názor je poměrně frustrující. Většinou tušíte, jestli se vám inscenace více líbí nebo nelíbí, co vám na ní vadí, co pro vás fungovalo a co ne, ale tento kus souboru Přespolní ze Vševel a Strakonice je skutečně naprostým unikátem. Nikdy se souboru neptám na nic, pokud vím, že o nich budu psát. Ale když jsem viděla povalovat se dva sympatáky z jeviště před redakcí, nedalo mi než se zeptat, jestli je účel, aby to nikdo nepochopil. Očividně úplně ne, ale zmatení se rozhodně nebojí vyvolat. A prý doufají, že jim tady konečně někdo řádně zanalyzuje, o čem vlastně hrají. Tak já s nimi doufám, ale já to rozhodně nebudu. Knižní předlohu plnou absurdních přísloví, které se většinou týkají nemocí a jejich absurdního léčení, znám. Při čtení mi evokovala jakousi alegorii moru či novověku.

Takže mám alespoň jednu částečnou teorii, která se možná s trochou dobré vůle dá na inscenaci našroubovat:

Několikrát herci pracují s kreativními obrazy plnými chemických a fyzikálních pokusů. Ve žlutých pláštěnkách a plynových maskách skutečně působí jako nějakí šílení vědci. Do toho říkají, či z reproduktorů zní, přísloví z Černé slepice o nemocných a nebožtících. V myšlenkách mi tak trochu naskočila potenciální analogie s tím, že dřív se nemoci přenášely a šířily mezi lidmi samovolně a dnes si je sami vytváříme? A věda je často pomáhá vytvářet? Ne nutně nemoci napadající jen fyzické zdraví, samozřejmě. Tato moje teorie se poněkud rozpadla po pár minutách, když herci strhli pláštěnky a vešli na scénu v civilním oblečení a prezentovali se v situaci, kdy jsou oba dva na párty a opíjejí se. Nevím.

Jen bych ještě ráda zmínila, že samy o sobě byly některé obrazy skutečně působivé. Pokusy prováděné na bílé zářícím pozadí čtverce na jinak temném jevišti zaznamenávají výjev chemické laboratoře na divadle.

Alexandra Ratajová

Á hrome!

Convivium, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř

Sen o osobitějším divadle

Soubor Convivium ZUŠ F. A. Šporka Jaroměř už třetím rokem na Loutkářské Chrudimi demonstruje svou excelentní schopnost zacházet s loutkami, komunikovat s nimi a především zvědomovat jejich povahu, využívat ji. Mladí herci vykazují zručnost, která je minimálně obdivuhodná. Ani kraťouchová kruťárna Á hrome! v těchto ohledech nezklamává. Naopak ukazuje, že Tereza Prokešová a Jan Kosejk nekouzlí jenom s objekty či keramickými manekýny, ale že i maňásky zvládají levou zadní.

Podrobně a po složkách se inscenací zabývá už moje kolegyně Sarah Slavičková, a tak zkusím nabídnout trochu jinou optiku. Bojuji totiž s jedním aspektem inscenace, který je možná ve skutečnosti jen mým soukromým povzdechem. Na Chrudimi často pozorujeme mladé soubory, jejichž herecký projev z nedostatku zkušenosti pokulhává, ale svou kvalitu nese v jakémsi zápalu pro věc, v autentičnosti i očividném zájmu mladých tvůrců o zvolené téma. Á hrome! je řemeslně dobře odvedené, na nedělní repríze fungovala rytmika, gagy i komplikovanější animační postupy. Umírající maňásci padali k zemi za doprovodu hlasitého smíchu publika. A já se nemohla ubránit dojmu, že se dívám na precizně vystavěný konstrukt, jehož cílem je především uspět. Chápu, že podobnost obrazu krumpáčové scény zapáleného zahrádkáře s pokusy sudičky vpáčit se na hrad v Šípkové Růžence Divadla DRÁK je asi náhodná, ale na druhou stranu mi připadala tak strategicky užítá, že bych se alespoň drobné inspiraci nedivila. Jako kdyby snaha o technickou dokonalost bránila tomu, aby se do inscenace promítl alespoň kousek upřímného nadšení, které u studentů ZUŠ považují za prioritní. Samozřejmě si uvědomuji, že celou dobu jsou oba herci za paravánem a tudíž s nimi jako divák nemůžu navázat bližší kontakt.

Zkrátka bych si přála od Convivia vidět něco, co bude skutečně jejich, kde se promítne jejich autentická tvůrčí osobitost. Jednak proto, že mě upřímně zajímá, a jednak proto, že nepochybuji, že jí Jaroměřští začínající talenti mají na rozdávání.

Ema Šlechtová

Jízda brutálních vražd

Brzké vstávání může být pro někoho bolavým tématem. Někdy až tak bolavým, že kvůli tomu chce někoho zabít. Nebo zinscenovat smrtící pomstu, ve které se zničí všechno, co má sok rád. Jak ale praví přísloví, které v inscenaci Á hrome! zazní: Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá.

Příběh o sousedské pomstě vypráví dva loutkoherci Tereza Prokešová a Jan Kosejk ze souboru Convivium ZUŠ F. A. Šporka v Jaroměři skrze maňásky. Oba jsou nacpáni za vysokým a úzkým černým paravánem, odkud vykonávají veškerou hereckou akci. Na začátku působí představení jako nevinná a jednoduchá maňásková pohádka, která by dospělé nemusela příliš zaujmout. Naštěstí se ale sousedský boj kvůli budíku stává přiznaně přehnanou jízdou plnou brutálních vražd ústících ve vtipné gagy. Rakvičkárna z Jaroměře je dobře načasovaná, situace jsou vypointované, jasné a celý tvar šlape jako dobře promazaný rytmizovaný stroj. Byla jsem na dvou reprízách. Ta první si díky větší divácké odezvě držela mnohem živější tempo, do gagů se více opírala a nebála se jít do násilných scén s větší lehkostí, nenuceností a švihem. Při druhé byli diváci nejspíš ještě znaveni brzkým dopoledním časem, a tak i tempo představení upadalo, bylo trochu mdlé a neneslo v sobě stejné množství hravosti jako to předchozí. A myslím, že timing a svižné tempo je u rakvičkáren zcela zásadní. Odráží pak i chuť loutkoherců kus hrát a možná i více improvizovat, což se v ranní repríze příliš neprojevalo a zdálo se, že jde možná už víc o jakousi rutinu (to je ale na druhou stranu v kontextu festivalového maratону pochopitelné).

Velmi vydařená je také animace maňasů a předmětů. Oba loutkoherci „drží“ loutky pevně v ruce, pro postavy vymýšlejí osobité pohyby, které jsou dotažené a mají své opodstatnění. Baví mě také, jak Jaroměřští zobrazují smrt postav. Stáhnutí loutky z ruky, která na zem padá už jako materiál, je jednoduchou a dobrou metaforou pro samotnou funkci loutky. Bez loutkáře je „loutka maňase“ pouhým materiálem.

Navíc si inscenace vystačí s téměř jedinou opakující se replikou „Á hrome“. Loutkoherci akci a živost maňasů podporují také svými hlasy. Zvuková složka v grotesce je stejně jako animace dobře rytmizovaná a ukazuje na hlasovou rozmanitost herců. Pokleslá forma se naplňuje příslušným obsahem. Jaroměřští „rakvičkáři“ ji zas dobře dokážou divákům prodat a pobavit je. Možná jen trochu víc elánu „do toho umírání“.

Sarah Slavičková

Krvák

Divadlo NA HOLOU, Hořovice

Ženy zase dostaly na holou

Krvák vychází z Váchalova Krvavého románu z roku 1924, který na podkladě příběhů lidového čtení, respektive specifického brakového subžánru krvavých románů, konstruuje nelichotivý obraz světa. Přiznám se, že jsem předlohu nečetl, ale když budu vycházet ze žánrového očekávání, představím si fikční svět, který obývají karikatury, jejichž prostřednictvím se autor vysmívá lidské malosti, touze po moci a penězích, církvi a ženám. Muži v něm vystupují jako majetníci, jsou v mocenském postavení, pokud nezastávají hierarchickou pozici, reprezentuje jejich povolání alespoň machismus a fyzickou sílu. Ženy jsou naproti tomu zastoupeny jako služky, svůdkyně, lascivní nevěrnice, poněvadž jejich úloha je především být erotickým objektem pro muže. Když žena muži „nedá“, tak ji jako pomstu otráví.

Sto let po vydání románu se ho chopí Divadlo NA HOLOU a vytvoří vlastní obraz světa, který ale nereflektuje proměny v celospolečenské debatě. Není problém si předlohu zvolit, problémem je, jak se s ní následně nakládá. Tvůrci si vybrali několik dějových linek, v jejichž rámci rozkrývají osudy postav v různých obsáhlých vyprávěních. Namísto reflexe ale jdou předloze na ruku a vyobrazení žen dotahují dál skrze degradující hysterii, exponovanou nahotu a enormní prsa.

Uvědomuji si, že se pohybujeme v parodickém žánru, kde by bylo pastí číst zobrazené jednání realisticky a vážně. Říkám si ale, proč se namísto toho, abychom se smáli ženám, nemohli smát stereotypům, které jsou v souvislosti s nimi do zblbnutí recyklovány. Je přece rozdíl mezi střílením do vlastních řad (vysmíváním se mužům, respektive sobě samým v rámci mužského tvůrčího kolektivu), a mezi vysmíváním se těm druhým, jiným – v tomto případě ženám. V kontextu posledního roku, kdy se ve společnosti čím dál častěji otevírají otázky vzájemné empatie a respektu a reflektují se pozice ve vztazích mezi lidmi v nerovnoměrné mocenské pozici, mi přijde nepředstavitelné téma ignorovat, ba se jím jako v tomto případě bezelstně bavit.

Nahlíženo touto optikou vyznívá problematičtěji otázka, jestli je opravdu v duchu žánru morální rozvrat potrestán, jak na začátku představení konstatuje postava Váchala. Na jednu stranu ano – touha po penězích, vraždy a zlá chování je potrestáno smrtí –, na stranu druhou vnímám také silný morální rozvrat v „komickém“ zobrazení znásilnění spící ženy nebo v nahotě a vulgaritě ženských loutek. Nemyslím si, že by tvůrci usilovali o programové degradování žen nebo jinakosti, zaráží mě ale nedostatek sebereflexe. Skoro jako by Divadlo NA HOLOU zaspalo současnou změnu diskurzu, nebo se od ní v rámci generačního střetu distancovalo. V tom kontextu vyznívá vlastní poznámka souboru v brožuře, že je „ryze pánskou záležitostí“, vcelku dost problematičtěji a nelichotivě.

Tomáš Blatný

Chlípni páteři v akci

Soubor Divadlo NA HOLOU představil v neděli a pondělí na jevišti Divadla Karla Pippicha vlastní dramatizaci Krvavého románu. Adaptace Váchalova díla se tak objevila na Chrudimi podruhé v krátkém čase – po předložských LokVarech a jejich maličkých loutkách s drátem a nitěmi na patrové scéně (loutky byly tak drobné, že jsem ze svého místa úplně vzadu bohužel pořádně neviděla a nemohu tak poskytnout relevantní srovnání). Taký hořovické Divadlo NA HOLOU využilo marionetových loutek s drátem a nitěmi, ovšem o něco větších a tak nějak masitějších, odulějších.

Myslím si, že za jejich Krvákem (jak se inscenace oficiálně jmenuje) je znát množství práce – vedle té scénické třeba v tvorbě vlastní dramatizace i hudby – a že jejich tvar má potenciál. Je zřejmé, že tvůrci cítí žánr předlohy, celou dobu úspěšně drží ducha parodie, a přitom dokáží vytvořit také napjatou a strašidelnou atmosféru (děti začaly v obranné reakci hrozné Smrtce radši mávat, když chodila kolem předních řad). Dobře působilo umístění na jevišti Pippichova divadla s vytaženými portály a hlubokým černým prostorem za sebou i nad hlavami a oceněníhodné jsou i rozličné dílčí nápady: průsvitné igelitové loutky duchů nebo oboustranná hlava loutky knížete Pedra de Rudibanery (po vzoru profesora Quirella-Voldemorta z Harryho Pottera) – pro variantu se zavřenými a otevřenými očima a možnost vtipu s hlavou otočenou napůl: „sním či bdím“. Potud superlativa.

Přibližně v jedné třetině či chvíli před polovinou se začal celý tvar rytmicky a dramaturgicky mírně rozklížovat (nahodilá sekvence písňových vstupů) a jeho sledování začalo být spíše vyčerpávající než vzrušující. Vadilo mi také stereotypní zobrazování všech ženských postav coby sexuálních objektů s nízkou inteligencí. Krvavý román je sice v podstatě parodií na daný žánr a ten nepochybně zahrnuje chlípni páteři a dívky, které podléhají, nemyslím ale, že je nutné (a rozhodně to není šťastné) prezentovat například postavu Elzevíry jako otravně hloupou nahou ženu s mocným poprsím (ostatně zcela stejně jako druhou a poslední ženskou postavu, Kubovu ženu), s realisticky vyvedenými bradavkami a ochlupením. Stejně tak se mi nezdá nutné nechat postavu v této podobě a poloze vystupovat téměř po celou dobu, ani na ní doslovně imitovat znásilnění. V tomto ohledu se mi vybavil „zážitek“ z Vítězných sviní Buchet a loutek, které vystupovaly na Chrudimi předloni. Stejně jako u divadla NA HOLOU se v jejich představení vyskytovala karikurně a vulgárně vyvedená loutka nahé ženy, mužská loutka s dřevěným penisem a jejich společný sex. Zvlášť když na Loutkářské Chrudimi představení pozoruje mnoho dětí, kódovat jim do podvědomí od malička stereotypizovaný a sexistický způsob vnímání (a něco podobného se řešilo i u Kašpárka a Honzy divadla V Boudě, byť s méně sexuálními, o to snad více stereotypizujícím podtextem) mi přijde alarmující. Ale nejde samozřejmě jen o děti. Zkrácení a zhuštění tvaru, lepší dramaturgie a uvědomělejší sebereflexe by tomuto divadlu velmi prospěly.

Elška Raiterová

Eva H.

Nejmenší částice, ZUŠ F. L. Gassmanna, Most

Potenciál převyšující nedokonalosti

Častokrát jsme si už v redakci pokládali otázky: „Jak by asi tohle představení působilo, kdyby v něm místo dětí a teenagerů hráli dospělí? Nebylo by nám naprosto protivné? Mohli by vůbec dospělí podobným způsobem společensko-politická a ekologická témata zpracovávat, aby to nepůsobilo trapně, sentimentálně a nepatřičně?“ Podobné komentáře se ozývaly i po představení Eva H. souboru Nejmenší částice ZUŠ F. L. Gassmanna z Mostu. Nakonec ale tematizování konkrétního příběhu mostecké ženy na pozadí historických událostí a utlačovatelských barbarských diktatur právě mladými herečkami zapůsobilo v některých momentech velice silně. Z jejich projevu je totiž vidět osobní zájem a blízkost k tématu a pocit, že ví, o čem hrají.

Výborně se v inscenaci pracuje se dřevem, které se různými způsoby animace mění v loutku. Hrdinka Eva H., rozená Fialová, je znázorněna několika špalky spojenými k sobě provázky. Loutkoherečky s loutkami komunikují jako se svými partnery, kteří je doopravdy zajímají, a hbitě se z loutkovodiček mění v herecké postavy. Například nejprve poznáváme nacistky díky hnědé pásce na pravačce hereček, poté v jiném kontextu chápeme, že jsou to ale také dva špalky postavené do skoro pravého úhlu.

Nejsilnější momenty jsou pro mě ztvárněny skrze výtvarnou metaforu a rozřítý materiál, který nabízí prostor pro mnohem větší fantazii než explicitně ukazované symboly, jako je hákový kříž nebo zmiňované pásy na pravačce. Klidně bych se bez takových doslovností obešla a myslím, že by tím inscenace nabyla mrazivějšího rázu a silnější výpovědi. Herecké výkony jsou celkem vyrovnané, ale k takto tíživému tématu mi možná chybí větší suverenita, chlad a civilnost v projevu. Občas se na můj vkus teenagerky moc poculují nebo místo vlastního hereckého uchopení příliš mechanicky a prvoplánově „přednášejí“. To je velká škoda, protože každá ze slečen hýří charismatem i odlišnou, zajímavou osobností.

Pro někoho prý byla inscenace problematická nejen z hlediska tématu (asi se klubaly právě otázky, zda teenagerky ví, o čem hrají, nebo zda už takové téma nebylo zpracováno několikrát překvapivěji a ne tak modelově), ale také dramaturgie. Přiznám se, že mně se konkrétní příběh mapující osud jedné rodiny na pozadí proměny jednoho města líbil a zkratkovitost jednotlivých rovin mi nevadila. Více mě sice zajímala právě ta zao-bírající se Mostem, ale mám pocit, že skloubení v tak krátkém časovém horizontu vyšlo překvapivě dobře. Pokládám si za sebe jednu otázku – proč zrovna postava Evy H.? Vztah hereček k této postavě jsem sice v inscenaci silně cítila, ale nevěděla jsem, proč je pro ně tento příběh i tato konkrétní postava právě tak zajímavá.

Myslím, že pedagog Pavel Skála odvedl dobrou práci a přidal další inscenaci do dramaturgické linie angažovaných a společensko-politických tvarů, za což jsem mu vděčná. Navíc může inspirovat další pedagogy a pedagožky, kteří se studenty a studentkami ZUŠ stále dokola točí jenom pohádky. Jsem přesvědčena, že právě loutka dokáže s lehkostí skrze metaforu znázornit právě silné momenty násilí – v inscenace např. když nacisté mučí Evinu otce. Ambice možná (zatím) převyšují herecké schopnosti loutkohereček, ale potenciál tvaru především ve výtvarné rovině vzhledem k tématu je rozhodně velký!

Sarah Slavičková

Kostel na dobré cestě

Režisér Pavel Skála mě inspiruje především snahou spolu s dětskými tvůrci dokumentárně a zároveň hravě komunikovat důležitá životopisná i historická témata. Jednak se tak soubor samotný rozvíjí nejen divadelně, ale získává přehled a schopnost zasazovat věci do kontextů a přemýšlet v širším rámci, než že Kašpárek zažil dobrodružství. Je to pak takové vzdělávání na druhou. O dopadu na diváky ani nemluvě. Já sama jsem se například před dvěma lety díky ZUŠ F. L. Gassmanna dozvěděla o existenci Malály Júsufozajové, pákistánské bojovnice za lidská práva a držitelky Nobelovy ceny za mír.

Soubor Nejmenší částice se rozhodl zpracovat příběh Evy H., mostecké rodačky, která prožila první republiku, okupaci i socialismus. Její příběh není zas tak unikátní (čímž nechci nijak degradovat její životní zkušenost, jenom poukazuji na fakt, že podobných osudů je ve střední Evropě mnoho), ale ilustrace vývoje města Most skrze velmi osobní a konkrétní výpověď je rozhodně osvěžující. Například zkratkovitý moment, kdy se přesunem dvou polínek ilustruje slavný převoz kostela Nanebevzetí Panny Marie, je podle mě geniální. Stejně jako obraz, během kterého slečny přinášejí na scénu kvádry ytongu a poukazují tak na panelákové výstavby, kterými byl urbanismus města Most značně poznamenán.

Největší kvalitu tedy spatřuji v cestě balancování, které samozřejmě naráží na spoustu problémů, ale ve své podstatě hledá způsoby, jak vyvažovat odstup a emocionalitu. Což je pro mě princip ztělesňující esenci loutkového divadla. To si totiž může dovolit, že křehké dívky na zem vyskládají hákový kříž z kusů polínek. Velmi silný obraz, který se do mě vepsal a ztělesnil pro mě celou tragédii dějin 20. století.

Ema Šlechtová

Seminář H • Hudbohraní aneb videoklip od A do Z

Osmý den schází nám

ROZHOVOR S LEKTOREM LUKÁŠEM PAVLEM

Učitel hudby na ZŠ a ZUŠ Lukáš Pavel je na Chrudimi již podvanácté, letos ale poprvé v roli lektora. Kromě semináře Hudbohraní jste ho letos měli možnost zahlédnout v roli Slunce v inscenaci Ale to se nesmí... souboru To vymyslíme zítra...

Jaká je náplň tvého semináře?

Mým cílem je vytvořit se seminaristy videoklip, který sami natočíme, složíme k němu hudbu i text a nakonec ho lidem i promítneme. Teda pokud se to stihne. Jak se říká, osmý den schází nám.

Vycházíte při tvorbě z nějaké předlohy?

Vůbec, jde o kompletně autorské a kolektivní dílo. Je to časově náročné, scházíme se i po večerech, teď zrovna běžím od počítače, kde jsem stříhal nahranou hudbu. Seminaristé chtějí hrát i po hospodách, tak spolu v průběhu festivalu i jamujeme. Baví mě to s nimi.

A kolik máš v semináři lidí? A jakého věku?

Oficiálně nás tam je osm, ale doslechlo se o tom více lidí, takže nás je nakonec průměrně asi deset. Těší mě, že jsme hudbou přilákali i někoho dalšího. Máme tam od zpěvů přes kytary,

ukulele, klavír, saxofon až po klarinet. I věkově to máme rozmanité. Nejmladšímu klukovi je třináct let a nejstaršímu asi okolo čtyřiceti.

A jak postupujete? Metodiku si vymýšlíš sám, nebo čerpáš z nějakých vlastních zkušeností?

Mám vizi a jdu za ní po hlavě. Všichni mi ale pomáhají a radí, jakými dalšími způsoby by se dalo něco udělat. Začali jsme hledáním tématu, pak jsme vymysleli slova a název písničky a až pak jsme se dostali k hudbě. Teď to na dílně vypadá jako nahrávací studio, hudební koutek a skladiště.

Jakým směrem se videoklip ubírá?

Přemýšlel jsem, jestli to prozrazovat. Myslím, že každý by si tam mohl najít svoje. Žánry se tam prolínají podle toho, kdo na jaké části pracoval. Jazz, blues, rock, melodram. Bude to rozmanité.

Seminář DP • Příběh, který nikdy nekončí...

Pracujeme s divadelní imaginací

ROZHOVOR S (KO)LEKTOREM KAMILEM BĚLOHLÁVKEM

Na redakční poradě jsem se přihlásil o minirozhovor s Kamilem Bělohlávkem, protože ho vždycky rád vidím. Později mi došlo, že to zas taková výhra není, protože jsem ho taky pěkně dlouho neviděl – od začátku festivalu možná jednou zdálky zezadu, a možná to byl jen někdo, kdo je mu podobný. Zadumaně jsem kráčet chrudimským festivalovým odpolednem na jednu vysloveně nedostatkovou inscenaci, přemýšlel, kdy a kde budu Kamila hledat, a tu jsem ho spatřil. Čekal ve frontě na onu nedostatkovou inscenaci, aby se pokusil na ni vměstnat svou dceru. Jako ohař jsem vycítil příležitost, věnoval svůj lístek Kamilově dceři a místo divadla si s Kamilem sedl na příjemný rozhovor k náhonu.

Když jsem loni byl u vás v semináři, litoval jsem, že ještě nemám děti, abych se mohl sám přihlásit. Je tahle koncepce rodinné výtvarné bojovky podobná i letos?

Svým způsobem je podobná, ale zároveň se to snažíme dělat trochu jinak, protože část lidí jsou titíž účastníci, kteří byli už loni. Pracujeme velice volně na motivy Nekonečného příběhu Michaela Endeho.

To je dost výpravná fantasy, jak se vám to daří? Vyrábíte si i létající ochlupené drakopsy?

Já jsem viděl nějaké fotky z tábora, kde to dělali jako bojovku, běhali s asi třímetrovým plyškem... Já si řekl, že tudy asi cesta nevede, tak se snažíme pracovat s imaginací, s divadelními prostředky. Zapojujeme světlo, zvuk, atmosféry, a samozřejmě si všichni společně vyrábíme loutky.

Zase je to tak, že jeden den spíš vyrábíte a druhý den aplikujete v prostoru?

My jsme začali tím, že jsme si sami stvořili onu bájnou zemi – nejedeme podle té knížky dogmaticky, naopak jen rámcově. První semináře tak vlastně jenom vymýšlíme, jak ta země vypadá – děti si vymyslely svoje postavy, ty jsme potom vyrobili jako loutky, zanesli jsme je do mapy... A teď jsme ve fázi, kdy přichází nicota, a celou tu říši zase boříme.

To mají určitě všichni velkou radost.

Možná to po Chrudimi bude na dětského psychologa, uvidíme.

Patříš k lidem, které člověk v Chrudimi potká velice často, ale zároveň mám dojem, že tě skoro nepotkávám v divadle, je to pravda?

Je to pravda. Letos to je úplně extrémní, protože jsem neviděl vůbec nic. Je to tím, že každý den dlouho do večera strávíme přípravou na seminář a já jdu pak hned spát, protože je to záprah. Michalu Drtinovi jsem říkal, že Chrudim je senzační festival, ale špatně na něm je ten termín: po červnu, kdy je v divadlech největší frmol, si dát týden divadelního festivalu, je trochu pro masochisty. Tak si to užíváme tak, že tu běháme s dětmi po parku, tvoříme a hrajeme si. Je to vlastně napůl tábor.

Prozradíš, co tě čeká pracovně?

To mi tu děláš traumata do začátku prázdnin.

To je na dospělého psychologa.

Pracovně: samozřejmě toho bude dost v Naivním divadle. Já budu paradoxně sám dělat dvě inscenace jako scénograf, takže si budu sám sobě jako šéfovi dílen sám předávat dvě scény. S Kubou Vašíčkem a Tomášem Jarkovským budu dělat v DRAKU, čeká mě jeden projekt v Minoru... Ta sezona vypadá dost plně, těším se na stará známá místa, ale bude to dost intenzivní.

Michal Zahálka

Seminář T • Tradiční a možná i zapomenuté loutkářství

I tradiční loutkové divadlo může být moderní

ROZHOVOR S HANOU DOTŘELOVOU A ALEŠEM POPEM

Hana Dotřelová a Aleš Pop vedou chrudimský seminář poněkoličtější. Bavili jsme se především o tom, co pro ně konkrétně znamená pojem tradiční loutkářství a jakým způsobem se dá i tradice dělat moderně.

V medailonku uvádíte, že je váš seminář vedený diskuzní formou. Předpokládám, že seminář není pro děti?

Hana D.: Ne, není pro děti. Je to seminář pro lidi, kteří hrají tradiční loutkové divadlo. Což znamená, že nedělají experimenty, nedělají práci s předměty. A my chceme ukázat, jak se i tradiční loutkové divadlo dá hrát kvalitně.

Aleš P.: Kvalitně a moderně.

Hana D.: Takže jsme si do semináře pozvali i různé významné loutkáře. Pana Kláska ze Spejbla a Hurvínka s panem Bartákem. Ukazoval nám skvělou práci s marionetou, výbornou práci s hlasem, a hovořil o základních deseterech správného loutkářství. Dnes jsme tu měli kolegy z Říše loutek, kteří předváděli výstupy s varietními loutkami. Seminaristé si mohli loutky i vyzkoušet, zjistit, jak se s nimi pracuje.

A přišli jste posléze během vašich diskuzí na něco nového, čím vás například seminaristé inspirovali?

Aleš P.: Takhle se to asi úplně říct nedá. Ale máme tam třeba jednoho seminaristu, který je učitel a nadhodil strašně zajímavé otázky. Jak se dá třeba pomoci si loutkou ve školství? Zároveň je divadlem naprosto nepolíbený, nikdy ho nedělal. Předtím jen absolvoval nějaké semináře a pak přišel k nám, že se třeba za tři

dny naučí vodit loutku, což samozřejmě není tak jednoduché.

Hana D.: Jinak ostatní seminaristé jsou vlastně zkušení loutkáři.

V názvu semináře přímo uvádíte termín „možná i zapomenuté loutkářství“. Máte pocit, že je tradiční loutkářství zapomenuté nebo že ho zapomínáme?

Hana D.: Ona je spousta divadelní souborů, které tradičním způsobem hrají.

Aleš P.: V uvozovkách „tradičním“. Úplně to slovo nemám rád. Tradiční loutkové divadlo je pro mě to divadlo, kde má hlavní funkci loutka.

Hana D.: Kde je loutka to nejdůležitější, prioritní. Zkrátka neprezentují se tolik sama, ale všechno jde přes loutku.

Jaká inscenace vás tady v Chrudimi zatím nejvíce zaujala?

Aleš P.: Nás nejvíce zaujalo Jmenuji se Orel...

Hana D.: A potom Hrnecková Karkulka. To je přesně inscenace, jakou si představuji, že se má hrát pro děti. Dokázali děti strhnout jednoduchým příběhem. A můžeme tu zároveň mluvit o alternativním divadle. Zkrátka jednoduchými prostředky dobře zpracovaný příběh.

Alexandra Ratajová

Kuse z diskuse

V pondělí večer proběhla třetí veřejná diskuse letošní přehlídky. Sešlo se přibližně sedmdesát lidí, byl již potřetí změněn moderátor, tentokrát moderoval dramaturg a pedagog Jan Šotkovský.

Krvavý román

Divadlo NA HOLOU, Hořovice

Dívák: Představení mi přišlo hrozně dlouhé, delší, než příběh nabízel, aby to pro mě stále bylo zajímavé. Druhý problém se týkal rozlišování loutek. Postavy si byly podobné a neorientoval jsem se v nich.

Dívák: Ztratil jsem se v principu zhasínání svíček. Když někdo zemřel, zhasla se. Postav bylo ale víc než svíček. A navíc postavy zemřely, ale pak se vrátily.

Holasová: Soubor NA HOLOU znám patnáct let, od té doby, co jezdí na Chrudim. Mají stále stejnou poetiku. Z pozice pamětníka jsem byla potěšena.

Dívačka: Přemýšlela jsem, jak v moderní adaptaci přistupovat k rasistickému zobrazování ostrovanů.

Šotkovský: Jaký je žánr inscenace? Jde o parodii? Pokud ne, tak o co?

Dívák: Nezdálo se mi, že by byl žánr parodovaný. Smrt například parodovaná nebyla. Komika vyvolávala spíše ze situačních gagů.

Marečková: Viděla jsem v tom parodii. Líbila se mi práce s okýnkami, která se dohrává poté s loutkami. Ve scénografii je velká síla.

Richter: Váchala nelze brát vážně. Makabrozní výjevy jsou zřejmou parodií na daný žánr a vy jste chtěli udělat její divadelní verzi. Považuji to za naprosto legitimní. Silnou stránkou je výtvarno. To umíte. Pak je otázka, co s tím dál. Otázka, jestli jste ve výtvarnu nebyli oproti Váchalově ostré dřevorezbě příliš jemní a pomalí.

Režisér souboru: Viděl jsem první představení a tam se nepovedlo vůbec nic. Jsme zvyklí, že se v Hořovicích diváci celou dobu smějí a tleskají. Tady se to nestalo. Herce to rozhodilo a zpomalili hru.

Malíková: Největší síla tkví ve výtvarném uchopení. V ostatních aspektech má pozornost klesala. Nemohla za to ale jen nulová reakce diváků. V některých momentech vás retarduje muzika. Líbily se mi živé vstupy a vypravěč. Chtěla bych ho tam možná víc, abych se v tom ne úplně šťastném představení orientovala.

Bártová: Byla jsem na repríze, na které vypadl zvuk. Měla jsem pocit, že vás to rozhodilo. Akce nebyla hladká a lidi pak tolik nereagovali. S rasismem jsem neměla problém. Normálně mi vadí, ale zde to patří k žánru.

Vašíček: Největší úskalí je pro mě vypravěč. Vede k tomu, že se s loutkami nejedná. Má monolog a scénografie ho ilustruje. Jednání skrze vypravěče bylo odsunuto na druhou kolej.

Richter: V podstatě souhlasím, jen si nemyslím, že by tam vypravěč neměl být. Jde jen o to, jak se to udělá. Vypravěč je vždy komunikátor s diváky. Vadil mi port, který způsoboval bariéru.

Režisér: Chtěli jsme odlišit hlas herce v roli vypravěče od jeho hlasu v ostatních rolích.

Dočekal: Je tam hudba, je tam akce, přemýšlel jsem, proč to přesto často dynamicky nefungovalo.

Jirmanová: Máte výbornou scénografii, výborné loutky, množství nápadů, je tam všeho strašně moc. Možná problémy a nedůslednosti plynou z neschopnosti se něčeho zřeknout. Zároveň vše setrvalo v jednom tempu. Je tam potenciál, ale něco je trochu špatně, s čím by bylo dobré ještě pracovat.

Blatný: Chtěl jsem ještě navázat na to, o čem mluvila slečna a zmínila to i Johana Bártova, a to vztah k předloham, které v sobě mají zakódovaný rasismus nebo sexismus. Diskurz se za sto let od napsání románu proměnil. Přemýšlím, zda si

předlohu vybírat, a pokud ano, jak s tímto pracovat. Chci se souboru zeptat, zda je stereotypní zobrazování postav něco, co si neuvědomujete, nebo to záměrně ignorujete?

Režisér: Můžeme to brát jako sondu do dob minulých. Že dílo interpretujeme, neznamena, že s ním souhlasíme.

Blatný: Nekritickým zobrazováním ale diskurz znovuutváříte.

Fotografka souboru: Tenhle pohled mě nenapadl. Vyrostla jsem na Chaloupce strýčka Toma, nedělám rozdíl v tom, kdo má jakou barvu pleti. Nenapadlo mě, že by ostrované byli zesměšňováni. Jde o to, jak si to každý přebere. Komunismus byl hrozný, ale v téhle době si nepřipadám jako svobodný člověk. To mě mrzí.

Černá slepice

Přespolní, Vševidy a Strakonice

Šotkovský: Inscenace vychází z předlohy Miroslava Huptycha, která konfrontuje pověry s vědeckou stránkou našeho lidství. Čtli jste tam tento moment? Má někdo své vysvětlení jednotlivých fází, při kterých performeré několikrát změní vizáž?

Dívačka: Vnímala jsem tam trvalou odvěkou touhu udržovat si svůj život. Kontextově mi tam ale nezapadal nahý člověk.

Působil na mě jako z dob pravěku. Byla jsem z toho rozpačitá.

Dívák: Dlouho jsem necítil takový strach, napětí na jevišti, jako když se rozpouštělo vajíčko vlivem kyseliny. V představení byl silný potenciál a mrzí mě, že nebyl využit. Zbylé momenty byly spíše výtvarnou ilustrací.

Jirmanová: Zajímalo by mě, jestli sami tvůrci vědí, co nám tím chtějí sdělit.

Bártová: Bavilo mě to, zasmála jsem se. Potřebovala bych ale nějaký klíč k tomu, jak to mám číst. Fungovalo to pro mě jako rituál, který se naplňuje skrze jednotlivé pověry.

Richter: I můj hlavní problém byl v tom, že jsem netušil, co se chce říct a jaký máte ke sdělení vztah.

Drtna: Chápal jsem to jako vývoj světa pozpátku. Končil tím, že se lezlo po čtyřech. Šlo o hodně pocitové představení. Záleželo na každém, co si odnese.

Marečková: Na začátku byla atomovka. Přišlo mi, že výklad je ve smyslu, že věda vždycky nepomůže člověku.

Šotkovský: Pověry i vědu vnímám oboje jako pokusy vyznat se ve světě.

Dočekal: Nechali jste toho moc na nás. Nevěděl jsem, co si z představení odnést. Nevěděl jsem, zda myslíte, že pověry i věda jsou toxické a vede to ke konci. Proto mě to moc nezasáhlo.

Marečková: Viděla jsem v tom oblasti vědy – chemie, fyzika... Pojmenovala jsem si to „day after“, výbuch. Lidstvo vymře, vše se opakuje znovu. Chácala jsem to celé rozumově, ne emočně.

Vašíček: Na začátku se řeklo, že jde o to se nějak vyrovnat se smrtí. Možná všechny výjevy představují způsoby, jak smrt přemoci, už od Hvězdné odysey. Chtěl bych se souboru zeptat na význam černé slepice.

Soubor: Fascinovaly nás pověry a jak se vztahují ke smrti a lidství. Pak jsme narazili na text Osm smrtelných hříchů civilizace od Konrada Lorenze. Na základě variability jsme hledali svět pověr. Šli jsme na to klíčem retrospektivy. Máme obrazy, které se vždy zastaví, a vrátíme se do situace předtím. Proto se končí pravěkem, lidoopem. Smrt je všudypřítomná. Nahrávka je z doslovu knihy. Tam je akcentovaný animální strach ze smrti. Poslední věta v doslovu říká, že klíčem je fantazie. Na černou slepici se dá dívat, jako že přináší štěstí i neštěstí.

Á hrome!

Convivium, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř

Šotkovský: Já bych to uvedl otázkou, jestli je to rakvičkárna, nebo moralita. Jak jste to četli a chápali?

Malíková: Ptala jsem se sebe sama, v čem je to moderní rakvičkárna. V klasické musí být hrdina, kladný, nebo záporný, který proti něčemu bojuje. Na konci toho dosahuje. To všechno v inscenaci bylo. Novým prvkem bylo třeba to, že smrt poráží hrdinu, a tím se smrt tematizuje. Taky se tu pracovalo s pořekadly.

Vašíček: Bavilo by mě víc, kdyby motivace nevycházela z budíku, kdyby nebyl tento externí důvod. Bylo by pro mě silnější to téma čiré závisti. Ve smyslu, že tu mrkev nebo kozu nepotřebuje pro sebe, ale protože si nepřeje, aby je měl někdo jiný. Já si ale nebyl jistý, proč to udělal. Zničil mrkev, zabil kozu a ženu...

Malíková: Nebylo nám v porotě jasné, jestli je to o tom, že chce mít klid, nebo jestli je to čirá závist, čiré zlo. Ta motivace je tam taková zahuhlaná.

Jirmanová: Já si to vysvětlovala tak, že závidí sousedovi milující ženu.

Vašíček: Já si právě nejsem jistý, jestli tohle zmnožení motivací v rakvičkárně funguje.

Richter: Podle mě to je budované na rakvičkárně, ale psychologizující momenty ten celek rozpíjí. Výsledný tvar tak není ostrý, nešlape.

Divačka: Mám ráda divadlo s maňásky. Líbilo se mi, jak s nimi herci pracují. Paraván mi ale přišel trochu jako handicap. Ve větším prostoru by se jim hrálo lépe. Myslím si, že by ho zvládli uhrát.

Divák: Tím, jak je ten hrací prostor malinký, znemožňuje důležité razantnější pohyby. Navíc záporák měl podobné tempo jako hodný sedlák. Nevznikl tak kontrast jejich pohybu. Rakvičkárna má být řežba.

Bártová: Já jsem jen chtěla říct, že jsme se v porotě o inscenaci bavili velmi kladně. Tak jen aby to nezapadlo v dávce kritiky. Oceňovali jsme třeba práci s loutkami.

Marečková: Já se chtěla souboru zeptat, jak vznikly ty loutky. Vymýšleli jste si je sami a vybrali si i ten hrací prostor?

Holasová: Přišlo mi dobré, že když v tom malém prostoru budou dva, tak se tam budou mačkat a napadalo mě, jak by se díky tomu dalo pracovat ještě s dalším plánem, ale k tomu bohužel nakonec nedošlo. A loutky si vyrobili sami.

Marečková: Mně přišlo problematičké, že loutky nebyly karikované. Byly příliš něžné. Ocenila bych, kdyby byly typovější.

Šotkovský: A chce ta inscenace být vtípná, nebo zobrazuje čiré zlo? Je rámovaná jako ryzí moralita, která tematizuje nutnost smrti?

Eva H.

Nejmenší částice, ZUŠ F. L. Grossmanna, Most

Vašíček: Zážitek z představení poznamenal opět zvucení kapely. Ani prostor nebyl ideální, protože jsem dost věcí neviděl. Přesto to pro mě byl silný zážitek. Pomocí materiálu se vytvořil silný obraz. Nahrazení polínek betonovými kvádry bylo skvělé. Říkal jsem si, jestli byl potřeba osud konkrétního člověka, jestli by nestačilo vyprávět jen o tom městě. Ale po závěrečném obraze, kdy se dřevěná babička proplétala mezi betonovými kvádry, jsem dospěl k tomu, že to stálo za to. Nepotřeboval bych tam ty zvukové záznamy. Taky jsem chtěl poděkovat souboru, že to ustál, protože muselo být těžké to odehrát.

Divačka: Pro mě to taky bylo hrozně silné. Zejména vidět ten vztah hereček k tomu městu a místu, také osobní příběh té paní. Po závěrečném obraze jsem i brečela, což se mi moc nestává.

Divačka: Líbila se mi strohost materiálu. Taky se mi líbil popis města. Cítila jsem lásku k němu. Most je považovaný za hnusné město, tak jsem ráda, že jste nám ukázaly svůj jiný pohled.

Divačka: Čím to bylo konkrétnější, tím víc pro mě vznikla obecná platnost zážitku.

Divák: Pavle, jakým způsobem pracuješ se svými studentkami? Režuruješ je, nebo jak to vytváříte?

Skála: Doufám, že moje inscenace vycházejí z toho, že dětem naslouchám. Řešíme témata, které jsou pro ně aktuální. Snažím se nacházet nové cesty a hledat témata, která nás zajímají, a ohledávat je z různých úhlů. V posledních letech nás zajímá zejména dokumentární divadlo. V tomhle případě jsme se na začátku procesu bavili o Mostu, o tématech s ním spojených, holky pak narazily na paní Evu na stránkách Paměti národa, ale chtěly s ní mluvit osobně, aby měly vlastní terénní výzkum a nečerpaly jen z nějakého nalezeného článku.

Divák: Tahle inscenace ve mně vyvolala zájem o vaše město. Děkuji za to.

Marečková: Myslím si, že je dobře, že jste nahradili původní cihly těmi bílými kvádry. Připomíná mi to totiž, jak se města ničila těmihle rakovinnými panely. Dřevo jsem četla jako starý Most, jako symbol historie s vlastním geniem loci. Nespojovala jsem si to s truhlárnou, ale vnímala jsem to jako přírodní materiál. V kontrastu s těmi azbestovými tvárnicemi mi to přišlo silné.

Skála: Mně ten obraz taky přijde silný, ale mám pocit, že to není tak černobílé, že současný Most takhle nevypadá.

Bártová: Pro mě téma Mostu v některých místech přehlušovalo příběh té paní, což mi nutně nepřišlo na škodu. Fungovalo to ve více vrstvách. Zvykla jsem si na vyprávění paní Evy, vnímala jsem její vstupy jako další a další kapitoly inscenace.

Richter: Přijde mi skvělé, že jsou tomu holky oddané a obdivují, jak s nimi pracuješ. Je cítit, že je tam jejich téma. Mám ale problém s obsahovou stavbou i s prostředky. Když si vezmu čistě dějové fakty, tak příběh té ženy nebyl nějak výjimečný, navíc nic specifického o jejím životě vlastně neříkají. Dlouho jsme se také v porotě dohadovali o tom, jak její příběh souvisí s Mostem.

Drtna: Myslím si, že je důležité, že to nehráli profesionální herci. Je klíčové, že je tam ten příběh a perspektiva dětí. Bez toho by představení bylo ploché.

Richter: Souhlasím. Chyběl by tam vztah holek k Mostu. Pro mě je ale ve vaší inscenaci ta divadelní stavba s velkými mezerami. Zajímavé bylo, že ve Svitavách s ní měla mužská část poroty problém, a ženská ne.

Bártová: Myslím si, že to záleží na tom, jestli to člověku sedne, nebo ne, a ne jestli je divák muž nebo žena. Tady jde o to, že když někdo prožije život protkaný šilnými událostmi, tak to přece vůbec nepopírá vztah k tomu zmařenému městu. Vnímám tam tři neoddělitelné linie: vztah holek k městu, život ženy, která Most prožila v jeho minulosti, a město, které vidíme skrze práci s materiály. Naopak, kdyby to bylo příliš pevně provázané, tak by z toho mohla být kýčovitá sentimentální inscenace. Jsem ráda, že to není přímé a doslovné.

Divák: Pro mě to bylo o paměti jednoho místa a jednoho člověka. Ten nárok, který vznášíte na dramatickosti představení, mi přijde mimo. Jsem vděčný za tenhle typ dokumentu, který neakcentuje tragiku, ale stačí mu tematizování paměti.

Malíková: Pro mě byla nejvýraznější jedna metafora. S tou paní se zacházelo jako s tím kostelem. Nic se s ní nestalo, jen se s ní hýbalo.

Jirmanová: Chtěla jsem ještě upozornit na paralelu, že byl Most zprzněný vinou totalitního režimu, stejně tak jako život té paní. To je podle mě jednoznačná spojitost.

Skála: Děkuje moc. Myslím si, že ten příběh je silný a důležitý. Není moc lidí, kteří tohle všechno zažili a stále v Mostě žijí. My hrajeme ten příběh o něčem jiném, než bys ty chtěl, Ludku. Obávám se, že to, co po tom ty požaduješ, by bylo jen efektní navenek.

zapsali Eliška Raiterová a Tomáš Blatný

Dětská rubrika

Pippicháč vydražen v aukci

A přece se to stalo! Dvě hodiny po poledni předvedlo včera Slepčkovovo divadlo v klobouku další troufalý kousek. A jak už si začínáme zvykat, neodehráli ho na původně inzerovaném místě u redakce, ale u jídelního stanu. Inu – jsou samé překvapení! Na rozdíl od trávy u zadní stěny divadla umožnilo improvizované sezení na lavičkách elevaci a přilákalo kromě skalních fanoušků a příznivců souboru i další diváky z ulice a od oběda. Atmosféra jiskřila. Ozývaly se výkřiky a skandování, během kterého se provalilo, že někteří diváci opravdu včera následovali program vyšlý ve Zpravodaji, a i když se nekonal, nevzdali to. Oproti prvnímu dílu si Slepčkovci začali tentokrát pohrávat s laciným humorem („dám si piko“) a balancovat na laně slovní improvizace a nahodilosti, čemuž se vzhledem k jejich rychle narůstající popularitě nemůžeme divit, ale zároveň můžeme doufat, že u toho nezůstanou. Protože ...

... co se nedá Slepčkovu divadlu upřít, jsou jejich vybroušené slovní hříčky typu: „Jo, Bečka, to byl chábr, ten tady uměl pěkně roztočit party...“ nebo „Co vy to tady pořád v tý redakci píšete, kdo to má číst?“ nebo schopnost hrát si se slovy, drzostí a festivalovou poetikou „Bečku zavraždila vyčerpaná důchodkyně. Ta se daleko nedostane!“

Po představení proběhla aukce loutek a scénografie z prvního představení. Přestože se z pléna ozývala hesla mravokárců připomínající fakt, že peníze kazí charakter, nikoho to nezastavilo a dražba vynesla souboru celkový zisk 630 Kč. Naše redakce získala loutku agenta Bonga, kulisu stánku s pizzou a nůž Tomáše Běhala. Ať žije odvaha, hra a radostná tvorba! Díky Vám Hanko, Matěji a Světlušáku za krásný zážitek.

Ceník prodaných artefaktů

Loutka agenta Bonga	20,- Kč
Loutka Madam Laté	45,- Kč
Loutka seminaristky Nely	120,- Kč
Loutka Itala	60,- Kč
Loutka zavražděného konferenciéra Jindry Tlaskala	12,- Kč
Loutka Tomáše Běhala	160,- Kč
Základní scéna	40,- Kč
Nůž Tomáše Běhala	25,- Kč
Kulisa stánku s pizzou	25,- Kč
Bílá kulisa – tzv. prázdná	5,- Kč
Kafekára	60,- Kč
Kulisa Pippichova divadla	55,- Kč

NAŠE PRVNÍ DIVÁČKÁ GLOSA

Slepice uškodila inscenaci

Černá slepice mě zklamala. V představení bylo tolik vědeckých slov, že jsem nechápal, o co jde. Navíc jsem podle názvu čekal, že uvidím příběh černé slepice, která bude třeba nějak škodit. Ve Čtyřlístku z roku 2004 jsem četl, že je černá slepice hodně vzácná, že prchá a přináší smůlu. Ale v představení se jí jenom snažili stvořit a já vlastně nevím, jestli se jim to povedlo. Spíš se černé slepci povedlo, že se jim to nepovedlo.

Lukáš Hojda, 10 let

Že by černá slepice přibyla na soupis padouchů?

Kvíz oprášených hitů

Dnešní kvíz se věnuje písním, které zazněly ve včerejších představeních Drak a moucha Bzzt a v Krváku. Pamatujete si, z úst které postavy zazněly? Pokud jste představení neviděli, zkuste se zeptat někoho, kdo ho viděl, oslovte samotné tvůrce nebo si prostě zkuste tipnout.

1. Na kolena – původní interpret Ivan Hlas – v Krváku ji zpíval/a/i:

- a/ Elzevíra
- b/ Mniši
- c/ Rodriguez

2. Je naprosto nezbytné – původní interpretka Hana Zagorová – v představení Drak a moucha Bzzt ji zpíval/a:

- a/ Jedinečná
- b/ Drak
- c/ Moucha

3. Help! – původně The Beatles – v představení Drak a moucha Bzzt ji zpíval/a:

- a/ Toník
- b/ Drak
- c/ Jedinečná

4. Money, money, money – původně Abba – v představení Drak a moucha Bzzt ji zpíval/a:

- a/ Majitel obludária
- b/ Money
- c/ Moucha

5. Čert ví, kdy kotvy zvednem – Waldemar Matuška – v Krváku ji zpíval:

- a/ Kapitán Rodriguez
- b/ Piráti
- c/ Kubova žena

6. Já – Olympic – v Krváku ji zpíval/a/i:

- a/ Pedro de Rudibánera
- b/ Mniši
- c/ Kubova žena

7. Lítáme v tom – Petra Zámečnicková, Jiří Strnad – v Krváku ji zpívali:

- a/ Kuba a Kubova žena
- b/ Blázen a Elzevíra
- c/ Honolulani

**5. tajemná schránka se otevírá
5. července a její indicie zní:**

**„v kořenech zmizelého
stromu“**

Program

ÚTERÝ

5. 7. 2022

představení

9.00 | 15.00 (B)

Andrée

Malá scéna Divadla Karla Pippicha / Bažantova
loutkářská družina, Poniklá / 40 min. / od 12 let

10.00

S čerty tančí!

Šapitó za Divadlem Karla Pippicha / Čmukaři,
Turnov / 30 min. / od 3 let

10.00 | 15.00 (C)

Četnická pohádka

Scéna MED / Loutková scéna Radost, Strakonice /
45 min. / od 5 let

11.00 | 14.00

Stará Svítilna

Klubovna MED / Relikty hmyzu, Praha / 30 min. /
od 5 let

11.00 | 15.00 (A)

Hrnečková Karkulka

Spolkový dům / Brambůrky, Most / 25 min. /
od 3 let

13.00 (A, B, C mimo děti)

Žízeň

Divadlo Karla Pippicha / Céčko, Svitavy / 40 min.
/ od 12 let

13.00 (A, B, C děti) | 15.00

Aucassin a Nicoletta

Šapitó za Divadlem Karla Pippicha / LokVar,
Praha / 55 min. / od 5 let

14.00 | 16.00

Nilas a tisícihlavé stádo

Klubovna Divadla Karla Pippicha / Loutky bez
hranic, Praha / 45 min. / od 6 let

18.00

Expedice: Má láska!

Divadlo Karla Pippicha / Divadlo DRAK, Hradec
Králové / 50 min. / od 9 let

20.00

Rakvičkárna

Malá scéna Divadla Karla Pippicha / Divadlo
v podkroví, Praha / 50 min. / od 12 let

21.00–24.00

Loutkářský bál – koncert

Šapitó za Divadlem Karla Pippicha

**kapela Rudy Hancvencla | Jarmila Parčiová Band
předskočí Seminář H**

KONCERT

Voxel

19.00 | Letní kino

16.00 | Sůva vedle scény MED

Veřejná diskuse (120', 12+)

Diskuse s lektorským sborem o inscenacích v hlavním programu.

**6. 7. v rámci Loutkářské poutě vystoupí ukrajinské loutkové divadlo
Ravlyk – divadlo na kolech s inscenací Ukrajinské písně.**

výtvarné a tvůrčí dílny

začátek v 10.00 a 11.00

zaHRAda

Slavoj Divadla Karla Pippicha / rukodělné
a divadelní dílny DDM Praha 8 – Spirála

14.30 – 16.30

Loutkové městečko

Slavoj Divadla Karla Pippicha / Bára Čechová
a Dora Bouzková

10.00 – 17.00

Dřevěná dílna Báry Hubené

Za Divadlem Karla Pippicha

16.00 – 18.00

Dílna kolážové animace

Kavárna Divadla Karla Pippicha

Dílna je otevřená pro dospělé i děti.

Příběh můžeme napsat na papír. Můžeme ho také z papíru vystříhnout nebo ho na papír nalepit. Můžeme ho zmačkat, roztrhnout, nebo převrátit vzhůru nohama. V dílně kolážové animace si vytvoříme a rozpočíváme analogové koláže. Budeme pracovat s papírem, časopisy a malými předměty, s metaforou, příběhem a samozřejmě s nůžkami.

Veškerý materiál bude připravený.

Lektorka: Alena Skálová